

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Норм та Порядку організації харчування у закладах
освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»

1. Резюме

Проєкт акта розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про дошкільну освіту», від 16 січня 2020 року № 474-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб», абзацу другого частини сьомої статті 20 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту 1 Плану заходів з реформування системи шкільного харчування, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 1008-р, Кабінет Міністрів України.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Захворюваність і поширеність хвороб дитячого населення є найбільш важливими критеріями, що характеризують стан здоров'я у всіх вікових періодах. За результатами дослідження актуальної структури харчування українців (2018-2019 роки) відомо, що діти шкільного віку та підлітки споживають – 67 грамів вільного цукру на день (при максимально допустимій кількості за рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі – ВООЗ) для дорослих – 50 грамів на добу); 20% страв з м'яса становлять ковбасні вироби і сосиски, які є високообробленими харчовими продуктами зі значним вмістом солі; на недостатньому рівні знаходиться споживання овочів та фруктів, які є джерелом клітковини, яка є важливою складовою раціонального харчування; на досить високому рівні є споживання хліба та інших борошняних виробів (майже 400 грамів на день); крім цукру, діти різних вікових груп вживають забагато картоплі, насичених жирів, що сприяє набору зайвої ваги та зростанням ризику небезпечних хронічних захворювань – цукрового діабету, атеросклеротичних уражень серцево-судинної системи та раку.

Відповідно до рекомендацій ВООЗ рівень енергії (калорій), що споживається повинен бути збалансованим з її витратами. З метою попередження надмірної ваги та ожиріння споживання жирів не повинно перевищувати 30 % від загальної енергії (калорій), що споживаються. Насичені жири повинні становити не більше 10 %.

Скорочення споживання цукру є складовою здорового харчування. Зменшення споживання солі на рівні менше 5 г на добу сприяє профілактиці гіпертонії та знижує ризик розвитку захворювань серцево-судинної системи та інсультів у дорослому віці.

Разом з цим, кількість молока та кисломолочних продуктів, що передбачена діючими Нормами харчування для організації одноразового харчування дітей в закладах освіти, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2004 р. № 1591 (далі – Норми харчування)

знаходиться на рівні 18-20 грамів на одну дитину на добу. Діючі Норми харчування передбачають набір продуктів харчування в кількості, що не відповідає потребам дітей в основних харчових речовинах та енергії відповідно до рекомендацій ВООЗ (кількість енергії (калорій) значно більше ніж рекомендована), що є фактором ризику розвитку надмірної ваги тіла та ожиріння серед дітей.

3. Суть проєкту акта

Проєктом акта передбачено порядок організації харчування відповідно до якого засновник (засновники) та керівники закладів освіти та дитячих закладів оздоровлення та відпочинку можуть вибрати найефективнішу модель організації харчування з урахуванням особливостей відповідного закладу – кейтеринг, шляхом здачі харчоблоку закладу в оренду для організації харчування дітей та власними силами закладу.

Також передбачено структуру харчування з урахуванням рекомендацій ВООЗ щодо принципів здорового харчування та з урахуванням фізіологічних потреб дітей в основних харчових речовинах та енергії.

4. Вплив на бюджет

Прийняття та реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевого бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує консультацій із заінтересованими сторонами. З метою отримання зворотного зв'язку проєкт акта потребує оприлюднення на офіційному вебсайті МОЗ.

Прогноз впливу реалізації проєкту акта на ключові інтереси заінтересованих сторін надається у додатку до цієї пояснювальної записки.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

6. Прогноз впливу

За предметом правового регулювання реалізація проєкту акта не матиме впливу на:

- розвиток регіонів;
- спроможність територіальних громад;
- ринок праці та рівень зайнятості населення;
- екологію та навколишнє природне середовище.

Проєкт акта не впливає на середовище життєдіяльності людини, забезпечення інтересів і прав громадян та суб'єктів господарювання.

Проєкт акта впливає на громадське здоров'я за рахунок створення умов для забезпечення здорового харчування дітей та формування культури

здорового харчування, що в свою чергу матиме позитивний вплив щодо попередження виникнення неінфекційних захворювань, зокрема захворювань серцево-судинної системи у дорослому віці.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження з Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством фінансів України, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством молоді та спорту України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Уповноваженим Верховної Ради України з прав дитини, обласними державними адміністраціями, Київською міською державною адміністрацією.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

8. Ризики та обмеження

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, та положення, що мають ознаки дискримінації.

Проект акта не містить норм, що зачіпають права і свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

9. Підстава розроблення проекту акта

Проект акта розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про дошкільну освіту», від 16 січня 2020 року № 474-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб», абзацу другої частини сьомої статті 20 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту 1 Плану заходів з реформування системи шкільного харчування, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 1008-р, Кабінет Міністрів України, а також підпункту 14 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90).

**Міністр
охорони здоров'я України**

Максим СТЕПАНОВ

«___» _____ 2020 р.